

4

Engelli çocukların aile üyeleri için yardım sistemi

Engelli mülteciler ve yakınları için bilgiler

Empowerment Now projesi ve grup NOW!

Nicht Ohne das Wir tarafından hazırlanmıştır

Almanya'da hangi haklara sahibim?

Engelli mülteciler ve yakınları Almanya'ya geldiklerinde büyük zorluklarla karşılaşmaktadır: Nasıl destek ve yardım alabilirler? Almanya'daki yardım sistemi hakkında birçok sorunuz var. Ayrıca destek ve yardım için hangi haklara sahip olduklarını da bilmek isterler. Ancak genellikle bu konuda kendi dillerinde herhangi bir bilgi bulamazlar.

Bu nedenle şu anda dokuz dilde bilgi içeren altı broşür bulunmaktadır. Seni destek hakların ve çeşitli yardım hizmetleri hakkında bilgilendireceğiz. Ve Almanya'daki yardım sistemi hakkındaki soruları yanıtlıyoruz. "Almanya'ya geldiğimde hangi bilgilere sahip olmak isterdim?" Bilgileri yazarken bu soru bizim için önemliydi.

Yalnız değilsin!

Almanya'da birçok danışmanlık merkezi bulunmaktadır. Burada danışmanlık alabilirsiniz. Her zaman destek almayı unutma!

Neden danışmanlık merkezine gitmeliyim?

Danışmanlık merkezleri, yardım talebinizde size yardımcı olur ve talebinizin reddedilmesi durumunda da size destek sağlar. Bir danışmanlık sonrasında ihtiyaçlarınızı ve seçeneklerinizi daha iyi anlarsınız ve doğru destek hizmetlerini alırsınız.

Danışmanlık merkezleri

[Tamamlayıcı bağımsız katılım danışmanlığı \(Ergänzende unabhängige Teilhabeberatung, EUTB\)](#)

[Sosyal yardım derneklerinin göç danışma merkezleri](#)

Bağımsız Hasta Danışmanlığı Almanya ([Unabhängige Patientenberatung Deutschland, UPD](#)) sağlık hizmetleri, tıbbi rehabilitasyon ve bakımla ilgili sorularınızda size yardımcı olabilir.

Ayrıca engelli dernekleri, Sosyal Yardım Dairesi (Sozialamt), İş Bulma Kurumu (Agentur für Arbeit) veya Entegrasyon Dairesi (Integrationsamt) ile de iletişime geçebilirsiniz. Genellikle size çok yakındırlar.

Birçok eyalette daha fazla danışmanlık hizmeti bulunmaktadır. Daha fazla bilgi edinmek için en iyi yer ikamet ettiğiniz yerdir.

Engelli çocukların aile üyeleri için yardım sistemi

Engelli çocukların aileleri devlet yardımı almaktadır. Devlet yardımı, yetkili kurumların, dairelerin ve kuruluşların engelli çocukları desteklediği programlar olduğu anlamına gelir. Programlar, çocukların topluma katılmalarını sağlamak ve özellikle çocuğun yaşamının ilk yıllarında aileleri desteklemek üzere tasarlanmıştır.

Bazı yardımlar özellikle engelli çocuklar ve aileleri içindir. Buna erken destek, yardımcı araçlar ve tedavi araçları, bakım ve destek hizmetleri dahildir. Ücretsiz çocuk muayenesi ("U-Untersuchung") veya çocuk parası gibi diğer yardımlar, çocukları engelli olmasa bile tüm aileler için geçerlidir.

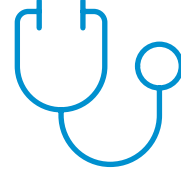
Bu broşürde sana, senin ve çocuğunun hakları ve mevcut mali yardımlar hakkında genel bir bakış sunuyoruz. Ayrıca engelli çocuklar için okullar tarafından sunulan eğitim programlarını da tanıtıyoruz. Son olarak, yasal vasiliğin ne olduğunu açıklıyoruz.

Tüm engelli bireylerin sahip olduğu haklar ve devlet yardımları vardır: Çocuklar ve yetişkinler. Özellikle, engelli çocuklar ve aileleri için mevcut devlet desteğini gösteriyoruz. Ancak, tüm engellilerin hakkı olan yardımlar hakkında hangi broşürlerden bilgi edinebileceğin hakkında da sana bilgi veriyoruz. Ayrıca, engelli olsun ya da olmasın tüm çocukların alabileceği devlet yardımlarını da açıklıyoruz.

Tıbbi rehabilitasyon

Burada şunları öğreneceksin

- U muayeneleri
- Erken destek

Bilgi: [Arzt-Auskunft](#) web sitesinde doktorları aramak için bir filtre kullanabilirsin. Örneğin, uzmanlık alanlarına, dillere ve erişilebilir uygulamalara göre arama yapabilirsin.

U muayeneleri

U muayeneleri, hastalıkların ve engellerin erken teşhisi ve kontrole hizmet eder. Muayeneler sırasında çocuk doktorları bir çocuğun fiziksel ve bilişsel olarak nasıl geliştiğini belirler. Ayrıca kronik hastalıkları, gelişimsel gecikmeleri veya bozuklukları erken bir aşamada fark edebilirler. Muayeneler sırasında ebeveynler çocuklarının sağlığıyla ilgili sorularını veya endişelerini görüşebilirler.

İlk U muayenesi çocuğa doğumdan sonra, sonuncusu ise beş veya altı yaşındayken yapılır. Toplamda dokuz U muayenesi vardır. Bazı eyaletlerde zorunludur, bazılarında ise değildir. Ebeveynler, çocuk muayenehanesi ile U muayenelerinin tarihlerini ayarlarlar.

U muayenesi oturum izninden ve bir sağlık sigortası kurumuna (Krankenkasse) üye olmaktan bağımsızdır. Almanya'daki tüm çocuklar bu ücretsiz sağlık kontrolünden yararlanma hakkına sahiptir. Eğer bir sağlık sigortası kurumuna üyeyseniz, sağlık sigortası kurumu tüm U muayenelerinin masraflarını karşılayacaktır. Sığınmacı yardımı alıyorsan, sosyal yardım dairesi (Sozialamt) bu muayenelerin masraflarını karşılayacaktır.

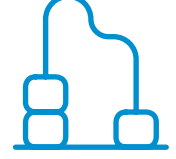
U muayeneleri belirli zamanlarda yapılır, çünkü ancak o zaman erken teşhis ve tedavi başarılı olabilir. Ayrıca, sağlık sigortası kurumları ve sosyal yardım dairesi, U muayenesi masraflarını yalnızca sürele uyulduğu takdirde karşılar. Bu nedenle sürele uymalısınız. [Federal Sağlık Eğitim Merkezini](#) Almanca web sitesinde çocuğunun hangi U muayenesine ne zaman ihtiyacı olduğunu hesaplayabilirsin. Tek yapman gereken "Doğum tarihi" alanına doğum gününü girmektir.

Erken destek

Sıfır ile altı yaş arasındaki engelli çocuklar erken müdahale alabilirler. Erken müdahalenin amacı, engelli çocukların fiziksel, zihinsel ve sosyal yeteneklerini desteklemek ve teşvik etmektir.

Erken destek kapsamına girenler:

- Erken teşhis için tıbbi hizmetler (teşhis),
- erken müdahale (çeşitli terapiler),
- iyileştirici ve özel eğitim, psikolojik ve sosyal yardım gibi eğitim destek hizmetleri.

Destek öncelikleri çocuğun ihtiyaçlarına göre belirlenir. Ebeveynler için danışmanlık, rehberlik ve destek de erken destek hizmetlerinin bir parçasıdır. Çocuk doktoru tedaviyi reçete etmişse bu ücretsizdir.

Çocuk doktoru genellikle iletişime geçilecek ilk kişidir. Sana bölgenizdeki erken destek merkezleri hakkında bilgi verecek bulmana yardımcı olacaklardır. Ancak yerel sağlık müdürlüğüne de (Gesundheitsamt) iletişime geçebilirsiniz. Ayrıca www.frühförderstellen.de web sitesinde federal eyaletlerdeki erken destek merkezlerini de arayabilirsiniz.

Tüm erken destek hizmetlerinden yararlanma hakkım var mı?

Evet, eğer bu gruplardan birine mensupsan:

- Kabul edilmiş mülteciler
- Sığınma ve ikincil koruma hakkına sahip kişiler
- Oturma Yasasının 24. maddesi uyarınca yasal olarak sağlık sigortası ve oturma izni olan kişiler

Kimler erken destek hizmetleri alabilir? Sığınmacılar ve 36 aydan uzun süredir Almanya'da yaşayan müsamaha belgesine sahip kişiler. Ancak bu hizmetler takdiri yardım olarak adlandırılmaktadır, yani sosyal yardım dairesinin onaylaması gerekmektedir.

Bilgi

“Takdiri yardım” bir yardıma yasal olarak hak kazanılmadığı anlamına gelir. Yardımın verilir verilmeyeceğine sosyal yardım dairesi karar verir. Takdiri yardım için başvuruda bulunman ve bu yardımı almanın neden gerekli olduğunu gerekçelendirmen gerekir.

İltica sürecindeki kişilerin Almanya’da kaldıkları ilk 36 ay boyunca erken destek hizmetlerinden yararlanma hakları yoktur. Ancak, bir çocuğun sağlığının korunması ve ihtiyaçlarının karşılanması için erken destek ihtiyacı varsa, sosyal yardım dairesi yardımlara izin verebilir. Çocuğun ebeveynleri sosyal yardım dairesine başvuruda bulunmalıdır.

Erken desteği kim öder?

Hangi kurumun sorumlu olduğu çocuğunun engeline ve oturma iznine göre değişir. Sponsorlar şunlar olabilir:

- Sağlık sigortası kurumları ve entegrasyon yardımı (Eingliederungshilfe) sponsoru:
  - Kabul edilmiş mülteciler
  - Sığınma ve ikincil koruma hakkına sahip kişiler
  - Oturma Yasasının 24. maddesi uyarınca yasal olarak sağlık sigortası ve oturma izni olan kişiler
- Sosyal yardım dairesi:
  - Sığınmacılar ve müsamaha belgesi olan kişiler için
- Gençlik dairesi (Jugendamt)
  - Zihinsel engeli olan çocuklar için

Daha fazla bilgiyi [Sağlık, rehabilitasyon ve bakım yardımı](#) broşürümüzde bulabilirsin. Broşür, ücretsiz tıbbi bakım ve tıbbi tedavi sırasında tercüme gibi tıbbi hizmetlere erişimle ilgilidir.

Yardımcı araçlar ve tedavi araçları ile ilgili daha fazla bilgiyi [Engelli insanlar için yardım sistemi](#) broşürümüzde bulabilirsin.

Bilgi

Sen ve çocuğun iltica sürecinde olsanız ve Sığınmacılara Yardım Yasası kapsamında yardım alıyor olsanız bile, çocuğunun tıbbi bakım hakkı vardır. Sosyal yardım dairesi çocuğunun bakımı ve gelişimi için yardım sağlamayı reddederse, bölgendeki bir danışmanlık merkezinden destek alman çok önemlidir. Sığınmacılara Yardım Yasası'nın çocukların uygun tıbbi bakım hakkıyla ilgili 6. maddesine başvurabilirsin. Yasa açıkça şunu belirtmektedir:

Yetkili kurum, çocukların özel ihtiyaçlarını karşılamak için yardımları yerine getirebilir. BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 23. ve 24. maddeleri de engelli çocukların sosyal katılım ve sağlık hakkını öngörmektedir. Bu nedenle bunlara başvurabilirsin.

Aile yakınları için hizmetler ve mali yardım

Almanya’da engelli bir çocuğa bakan aile yakınlarının yararlanabileceği çeşitli destekler vardır. Bunlar aşağıdakileri içerir:

- Mali yardımlar (Bakım ve çocuk parası yardımı)
- Ebeveyn tedavisi (kaplıca tedavisi olabilir)
- Aileyi destekleyen hizmetler

Bakım yardımı

Çocuğunun bakım masraflarını kendin karşılayamıyorsan, sosyal yardım dairesine bakım yardımı için başvurabilirsin.

Çocuğunun bakımı için devlet yardımı almadan önce, bir tıp uzmanının çocuğunun bakıma muhtaç olduğunu tespit etmesi ve bakım seviyesini (Pflegegrad) belirlemesi gerekir. Çocuğunun bakım seviyesi ne kadar yüksekse, bakım yardımı alma hakkı da o kadar artar. Bu konuda daha fazla bilgiyi [Sağlık, rehabilitasyon ve bakım](#) broşürümüzde bulabilirsin.

Ebeveynler için tedavi

Bakıma muhtaç bir çocuğa bakmak hem fiziksel hem de zihinsel olarak çok fazla güç gerektirir. Sadece sağlıklı kalmayı başarabilenler bir çocuğa daha uzun süre bakabilir. Bu nedenle, yasal sağlık sigortası kapsamında olan aile üyeleri yasal olarak ebeveyn tedavisi olarak adlandırılan bir tedavi hakkına sahiptir.

Bu tedaviyi belirli aralıklarla alabilirler. Tedaviyi tek başına veya çocuğunla birlikte alabilirsin. Tedavinin amacı:

- Yakınının sağlığını güçlendirmek
- Yakınlarına günlük bakımlarını çok stresli olmayacak şekilde nasıl düzenleyebileceklerine dair ipuçları vermek.

Tedaviler, bakıcı aile yakınlarının ve çocuklarının ihtiyaçları konusunda uzmanlaşmış tesislerde gerçekleştirilmektedir.

Tedavi sana ve çocuğuna zaman, tıbbi bakım ve terapiler sunar. Genellikle üç hafta sürer ve gerekirse uzatılabilir. Tedavinin başlangıcında, ihtiyaçlarınıza göre uyarlanmış bir terapi planı alacaksınız. Planda örneğin şunlar vardır:

- Tıbbi tedaviler
- Psikoterapi
- Psikolojik tekli görüşme ve grup halinde görüşmeler
- Hareket ve rahatlama egzersizleri
- Beslenme danışmanlığı

Ebeveyn tedavisine hak kazanmam için hangi koşulları yerine getirmem gerekiyor?

Aşağıdaki gruplardan birine mensup olman gerekiyor:

- Kabul edilmiş mülteciler
- Sığınma ve ikincil koruma hakkına sahip kişiler
- Oturma Yasasının 24. maddesi uyarınca yasal olarak sağlık sigortası ve oturma izni olan kişiler

Ayrıca

- Çocuğunun bir bakım derecesi olmalı
- Çocuğuna en az altı aydır senin bakıyor olman
- Tedavinin tıbbi nedenlerden dolayı gerekli olması
- ve doktor reçetesi bulunması

Örneğin bu şikayetlerin varsa bir tedavi alabilirsin:

- Sürekli yorgunluk veya gereğinden fazla talep
- Kalp ve mide sorunları
- Uyku bozuklukları
- Sırt ve eklem ağrıları
- Anksiyete bozuklukları veya depresyon

Ebeveyn tedavi başvurusunu nasıl yapabilirim?

Tedavi için sağlık sigortası kurumuna başvurmalısın. Sağlık sigortası kurumu tedaviyi onaylarsa, tedavi masraflarını karşılayacaktır. Ayrıca sana eşlik eden çocukların masraflarını da karşılar. Günlük 10 Euro olan bir katkı payı ödersin. Çocukların kendi katkı paylarını ödemeleri gerekmez. Düşük gelirli aileler kişisel katkı payından muaf tutulabilir.

Sağlık sigortası kurumu başvurunun onaylamazsa, lütfen cesa-retini kaybetme. Bir danışmanlık merkezinin yardımıyla itirazda bulunabilirsin.

Çocuk parası

Çocuk parası ile devlet, ebeveynleri çocuklarına bakmaları için destekler. Çocuk parası miktarı her çocuk için aylık 250 Euro'dur. Ebeveynler genellikle çocukları 18 yaşına gelene kadar çocuk parası alırlar. Engelli çocuklar için yaş sınırı yoktur. Bu nedenle çocuğun için 18. yaş gününden sonra da çocuk parası başvurusunda bulunabilirsin. Ancak çocuğunun fiziksel ya da zihinsel bir engeli olması ve kendi geçimini sağlayamayacak durumda olması gerekmektedir.

İstisnai durumlarda, engelli olmayan daha büyük çocuklar da çocuk parası alırlar, örneğin çocuk hala okula gidiyorsa, işsiz olarak kayıtlıysa veya iş arıyorsa ya da eğitim, öğrenim veya onaylanmış gönüllü hizmeti tamamlıyorsa.

Bu koşullar engelli yetişkinler için çocuk parası için de geçerlidir:

- Engelin, örneğin ağır engelli kartındaki "H" (yardıma muhtaç) işareti ile kanıtlanmalıdır.
- Engelin 25. doğum gününden önce ortaya çıkmış olmalıdır.

Çocuğun 25 yaşından büyükse, ne zaman engelli olduğunu kanıtlaması gerekecektir.

- Engeli nedeniyle gencin temel ihtiyaçlarını kendi başına karşılayamayacak kadar az parası vardır. Temel ihtiyaçlar, bir kişinin günlük yaşam için ihtiyaç duyduğu tüm gereksinimlerdir. Bunlar örneğin yiyecek, giyecek, sağlık, barınma ve boş zamanları değerlendirmeyi kapsar. Yaşamın temel gereksinimleri, yaşamın genel gereksinimleri ve engellilikle ilgili ek ihtiyaçlardan oluşur. 2024 yılında genel temel ihtiyaçlar yıllık 11.604 Euro tutarındadır. Engellilikle ilgili ek ihtiyaçlar, bireysel engele bağlı olarak değişmektedir.

Nasıl çocuk parası alabilirim?

Çocuk parası için başvurunun, senden sorumlu olan federal iş bulma kurumunun (Bundesagentur für Arbeit) aile yardım bürosuna yapabilirsin. Başvuruyu internet üzerinden yapabilir ya da posta yoluyla gönderebilirsin.

Çocuk parası alma hakkım var mı?

Evet, eğer bu gruplardan birine mensupsan:

- Kabul edilmiş mülteciler, sığınma hakkına sahip kişiler ve ikincil koruma hakkına sahip kişiler
- Oturma Yasası'nın 24. maddesi uyarınca oturma izni olan kişiler
- Çalışma için müsamaha belgesine sahip kişiler

Aileyi destekleyen hizmetler

Aile destek hizmeti (Familienunterstützende Dienst, FuD - bazen "Aileyi yükten kurtadan hizmet", Familienentlastender Dienst, FeD) engelli bir çocuğa, gence veya yetişkine bakan aileleri destekler. Çalışanlar ebeveynlerin ve kardeşlerin bakım konusundaki yükünü azaltır veya ulaşım hizmetini üstlenir. Ayrıca engelli bireyleri ilgi alanlarında, örneğin boş zamanlarında destekler ve onlara eşlik ederler. Ve bağımsızlıklarını teşvik ederler. FuD genellikle engellilere yardım sağlayan sosyal yardım dernekleri veya diğer kuruluşlar tarafından sunulur.

FuD'nin hizmetleri:

- Boş zaman: örneğin yürüyüşler veya sinema, konser ve müze ziyaretleri
- Bağımsızlık eğitimi: örneğin yemek pişirme, duş alma, giyinme
- Kişisel hijyen: yıkanma ve diş fırçalama konusunda destek
- Eşlik etme: örneğin doktora, terapistle veya kurumlara giderken
- Ulaşım hizmetleri: örneğin okula, sinemaya, doktora giderken
- Ebeveynler için başvurularda danışmanlık ve destek
- Diğer ebeveynlerle ve engelli çocuk ve gençlerle iletişim
- Diğer hizmetler ve danışmanlık merkezleriyle iletişim

Destek, ailelerin ihtiyaçlarına göre şekillendirilir. Aileler FuD ile hangi desteği ve ne kadar destek istediklerini görüşür.

FuD desteği alma hakkım var mı?

Evet, eğer bu gruplardan birine mensupsan:

- Kabul edilmiş mülteciler
- Sığınma ve ikincil koruma hakkına sahip kişiler
- Oturum Yasasının 24. maddesi uyarınca yasal olarak sağlık sigortası ve oturum izni olan kişiler

Bireyler entegrasyon yardımından faydalanma hakkına sahiptir. Bu nedenle FuD'den destek alma hakları da vardır.

Almanya'da 36 aydan uzun süredir yaşayan sığınmacılar ve müsamaha belgesine sahip kişiler FuD'den destek alabilirler. Ancak bu, sosyal yardım dairesi tarafından onaylanması gereken takdiri bir yardımdır.

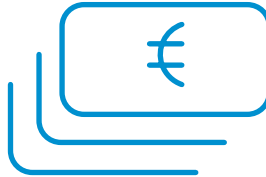
İltica prosedüründeki kişiler, Almanya'da kaldıkları ilk 36 ay boyunca entegrasyon yardımı alma hakkına sahip değildir. Bu nedenle FuD'den herhangi bir destek alamazlar. Ancak, çocuğunun sağlığının korunması ve özel ihtiyaçlarının karşılanması için desteğe ihtiyacı varsa, sosyal yardım dairesi FuD'yi yetkilendirebilir. Başvuruyu sosyal yardım dairesine yapabilirsin.

FuD'yi kim öder?

Hangi kurumun sorumlu olduğu engele ve oturum iznine bağlıdır. Sponsorlar şunlar olabilir:

- Entegrasyon yardımı sponsoru
- Sosyal yardım dairesi
- Gençlik dairesi

FuD masraflarının bir kısmını kendin ödemek zorunda kalabilirsin.

Engelli çocuklar için destek ve eğitim programları

Engelli çocuklar, engelli olmayan çocuklarla birlikte bir gündüz bakımevine (kreşe) ve okula gitme hakkına sahiptir. Artık engelli ve engelsiz çocukların birlikte eğitim gördüğü kapsayıcı kreş ve okulların sayısı giderek artmaktadır. Bununla birlikte, engelli çocuklar için engelli olmayan çocukların kabul edilmediği özel ihtiyaç kreşleri ve özel okullar da bulunmaktadır.

Engelli çocuklar, engelli olmayan çocuklarla aynı şekilde programlara katılabilir. Sana çeşitli destek ve eğitim programlarına genel bir bakış sunuyoruz:

Kreşler

Bir çocuk üç yaşını doldurduğunda, yasal olarak bir kreşe gitme hakkına sahip olur. Ebeveynlerinin çalışıp çalışmadığına bakılmaksızın her çocuğun kreşe gitme hakkı vardır. Engelli çocuklar için farklı kreş seçenekleri vardır, örneğin:

- Kapsayıcı kreşler ve anaokulları
- Kreşlerde bireysel entegrasyon
- Özel ihtiyaçlara yönelik kreş ve anaokulları

Kapsayıcı kreşler ve anaokulları

Engelli olan ve olmayan çocuklar burada birlikte oynar ve öğrenirler. Her çocuk ihtiyaç duyduğu desteği alır. Kapsayıcı kreşlerde çocuklarla ilgilenen daha fazla bakıcı vardır: Bir kişi aynı anda beş çocuktan sorumludur. Böylece her bir çocuk için daha fazla zaman kalır.

Kapsayıcı kreşlerde erken destek uzmanları, örneğin konuşma terapistleri, fizyoterapistler ve ergoterapistler bulunmaktadır. Bazı eyaletlerde kreşler ücretsizdir, bazılarında ise kısmen ücretsizdir ve bazı eyaletlerde ebeveynler, engelli olmayan çocukların ebeveynlerinin de ödediği ebeveyn katkı payını öderler. Tutar, ebeveynlerin gelirine bağlıdır.

Kreşlerde bireysel entegrasyon

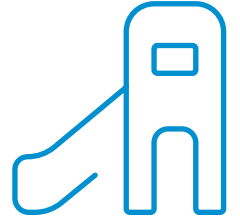
Bireysel entegrasyon durumunda, sadece birkaç engelli çocuk bir kreşe kabul edilir ve engelli olmayan çocuklarla birlikte bakılır. Bunun için ebeveynler kreşe bireysel entegrasyon tedbiri için başvururlar. Öncesinde bir doktorun çocuğun desteğe ihtiyacı olduğunu tespit etmesi gerekir.

Buna ek olarak, hizmet sağlayıcının, örneğin gençlik dairesi veya sosyal yardım dairesi gibi masrafların üstlenilmesine izin vermiş olması gerekir. Ebeveynler, anaokulu öğretmenleri, hizmet sağlayıcı, çocuğun doktoru ve terapist, çocuk için bireysel katılım planı hazırlar. Bu şekilde, desteğin çocuğun ihtiyaçlarına göre uyarlanması sağlanır.

Özel ihtiyaçlara yönelik kreş ve anaokulları

Özel ihtiyaçlara yönelik kreşlere sadece engelli çocuklar gitmektedir. Gruplar sekiz ila on iki çocuktan oluşan küçük gruplardır. Bu sayede çocuklar yoğun destek alabilmektedir.

Erken destek, özel ihtiyaçlara yönelik kreşlerin önemli bir parçasıdır. Çocuklar eğitim ve terapi desteği alır ve özel programlarla gelişimleri teşvik edilir. Bazı özel ihtiyaçlara yönelik kreşler sadece öğrenme engelli çocukları kabul eder. Bu kreşler “özel ihtiyaç anaokulları” olarak da bilinmektedir. Özel ihtiyaçlara yönelik kreş ve özel ihtiyaç anaokulları ödemeleri sosyal yardım veya gençlik dairesi tarafından yapılır.

Engelli çocukların ebeveynleri, çocuklarının kapsayıcı bir kreşe mi yoksa özel ihtiyaçlara yönelik bir kreşe mi gitmesi gerektiğine karar verme hakkına sahiptir.

Okul:

Almanya’da okul altı yaşından itibaren tüm çocuklar için zorunludur. Okulların çoğu devlet tarafından işletilir ve ücretsizdir.

Engelli çocuk ve gençlerin okula devam edebilmeleri için çeşitli seçenekler bulunmaktadır. Ebeveynler genel okullar veya özel eğitim okulları arasında seçim yapabilirler. **Normal okul** ile **özel eğitim okulu** arasındaki fark nedir?

Özel eğitim okulu

Engelli veya özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar özel eğitim okullarında eğitim görürler. Burada kendi aralarında ve daha küçük sınıflarda (genellikle sınıf başına 10 ila 15 öğrenci) eğitim görürler. Okullar veya sınıflar genellikle belirli bir ihtiyaç konusunda uzmanlaşır, örneğin öğrenme güçlüğü veya görme veya işitme bozuklukları. Dersler öğrencilerin ihtiyaçlarına göre düzenlenir. Öğretmenler engelli öğrencilerle çalışmak üzere kalifiyedir.

Normal okullar

Normal okullar yetenek, geçmiş ve ihtiyaçlardan bağımsız olarak tüm çocuklara açıktır. Normal okullar, ilkokul (Grundschule), karma ortaokul (Gesamtschule), ana veya ortaokul (Haupt- oder Realschule) ve Gymnasium gibi okulları içerir. Dersler, genellikle 20'den fazla öğrencinin bulunduğu daha büyük sınıflarda yapılır. Dersler farklı yeteneklere sahip öğrencilere yöneliktir.

Engelli çocuklar da normal bir okula gidebilirler. Bu, bireysel durum entegrasyonu çerçevesinde gerçekleşir. Bireysel durum entegrasyonu veya bireysel durumda dahil etmede, engelli bir çocuk normal bir okuldaki bir sınıfa katılır. Genellikle bir okul refakatçisi bulunur.

Kaynaştırma okulları

Engelli ve engelsiz çocuklar kaynaştırma okullarında birlikte eğitim görürler. Normal okullardaki kaynaştırma sınıflarında, en az iki engelli çocuk engelli olmayan çocuklarla birlikte eğitim görür. Çoğu durumda, engelli çocuklara bir özel ihtiyaç uzmanı eşlik eder. Çocuklar erken yaşta çeşitlilik ve farklılıklarla başa çıkmayı öğrenir ve sosyal beceriler geliştirir.

Günlük okul yaşamı için okul desteği

Yardım

Normal okullarda, engelli çocuklar genellikle yardıma ihtiyaç duyarlar çünkü öğretim personeli tarafından sağlanan destek genellikle yeterli değildir. Yardım, öğrenme içeriğini öğretmez, ancak örneğin bakım, sosyal ve duygusal destek veya iletişim konusunda yardım sağlayarak engelli öğrencilerin derslere katılmasını sağlar.

Yardım bir entegrasyon yardımıdır Ebeveynler bunun için rehabilitasyon veya gençlik yardım kurumlarına başvururlar. Hangi kurumun sorumlu olduğu çocuğun engel durumuna bağlıdır:

- Fiziksel veya zihinsel engellilik durumunda sosyal yardım dairesi
- Zihinsel engellilik durumunda gençlik dairesi
- Bakıma muhtaçlık durumunda sağlık sigortası kurumu

Çeşitli kuruluşlar da sorumlu olabilir. Başvuru sürecinde de sana yardımcı olacak bir danışmanlık merkezinden daha fazla bilgi edin.

Ulaşım hizmetleri

Engelli çocuklar için, onları okula götüren ulaşım hizmetleri bulunmaktadır. Çocuklar belirli koşulları yerine getiriyorsa, örneğin çocuğun istisnai bir yürüme engeli varsa (aG işareti) ve toplu taşıma araçlarını kullanıyorsa, ulaşım hizmetleri ücretsizdir. Sosyal yardım dernekleri genellikle yerel ulaşım hizmetleri sunmaktadır. Okula ulaşım hizmetleri entegrasyon yardımı tarafından ödenir.

Çocuğumun okul refakatçisi veya ulaşım hizmeti alma hakkı var mı?

Evet, eğer bu gruplardan birine mensupsa:

- Kabul edilmiş mülteciler
- Sığınma ve ikincil koruma hakkına sahip kişiler
- Oturma Yasası'nın 24. maddesi uyarınca oturma izni olan kişiler

Bu kişiler entegrasyon yardımı ve dolayısıyla yardım ve ulaşım hizmeti alma hakkına sahiptir.

Sığınmacılar ve 36 aydan uzun süredir Almanya'da yaşayan müsamaha belgesine sahip kişiler yardım veya ulaşım hizmeti alabilirler. Ancak bu yine takdiri bir yardımdır ve sosyal yardım dairesi tarafından onaylanmalıdır.

Hangi okul türü çocuğum için daha uygun?

Özel eğitim okulu kul ya da normal okul tercihi ebeveynler için zor bir karar olabilir. Bu önemli kararı vermek için yeterince zaman ayırmalısınız. Anaokulu öğretmenlerinin veya okullardaki eğitim personelinin tavsiyeleri yardımcı olabilir. Odak noktası her zaman çocuğun mutluluğu, ihtiyaçları, yetenekleri ve ilgi alanları olmalıdır. Çocuğun güçlü yönleri ve ilgi alanları nelerdir? Hangi okul onlar için en uygundur? Hangi okul türü çocuğun özgüveninin gelişmesine yardımcı olur ve onu güçlendirir?

İltica prosedürü kapsamındaki kişiler, kalışlarının ilk 36 ayı boyunca entegrasyon yardımı alma hakkına sahip değildir. Bu, yardım veya ulaşım hizmeti alma haklarının da olmadığı anlamına gelir. Ancak, bir çocuğun sağlığını korumak ve özel ihtiyaçlarını karşılamak için desteğe ihtiyacı varsa, sosyal yardım dairesi yardıma veya bir ulaşım hizmetine izin verebilir. Bu konuda Sığınmacılara Yardım Yasası'nın 6. maddesine ve BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 23. ve 24. maddelerine başvurabilirsiniz. Başvuru sosyal yardım dairesine yapılır.

Engelli çocuklar için yasal bakım

Çocuklar 18 yaşını doldurdıklarında reşit olur. Artık ebeveynlerin veya yakınlarının velayeti sona erer. Artık herkes kendi hayatından sorumludur. Yetişkinler kararlar vermeli ve yasal işlerini düzenlemelidir. Engelli kişiler de engelli olmayan kişilerle aynı hukuki ehliyete ve fiil ehliyetine sahiptir. Bu, hak ve yükümlülüklerle sahip olmak (hukuki ehliyet) ve bu hak ve yükümlülükleri kendi eylemleriyle sağlayabilmek (fiil ehliyeti) anlamına gelir. Kendi işlerini kısmen ya da hiç yapamayan kişiler bir yasal vasinin desteğini alabilirler. Yasal vasiliğin en önemli görevi, bir kişiyi kendi kararlarını alabilmesi ve uygulayabilmesi için desteklemektir.

Çocuğum için yasal vasiliği nasıl alabilirim?

Yakını olarak, çocuğunuzun 18. doğum gününden en az altı ay önce yerel mahkemeye başvuruda bulunmalısınız. Mahkeme çocuğunuzun bakıma ihtiyacı olup olmadığına ve varsa hangi alanda ihtiyacı olduğuna karar verecektir.

Kimler yasal vasilik üstlenebilir?

Bir aile üyesi, vasilik makamından biri, vasilik derneğinin gönüllü bir üyesi, profesyonel bir vasi veya bir avukat çocuğunuzun vasiliğini üstlenebilir.

Yakınındaki vasilik derneklerini [Aile Rehberinin \(Familienratgeber\) adres arama](#) bölümünden bulabilirsiniz. Lütfen arama alanına "Betreuungsvereine" anahtar kelimesini ve posta kodunu gir. Dernekler vasilik hukuku ile ilgili sorularında sana danışmanlık sunacaktır.

Engelli mülteciler ve yakınları için bilgilendirme serisi yayımlandı:

1

Almanya'ya vardıktan sonra izlenecek ilk adımlar – Almanya'ya vardıktan sonra en önemli irtibat noktaları hakkında bilgiler

2

Engelli insanlar için yardım sistemi – Katılım yardımları, sosyal yardımlara karşı katılım yardımları, yardım başvurusu, engelliliğin kabulü hakkında bilgiler

3

Sağlık, rehabilitasyon ve bakım – Tıbbi bakım, rehabilitasyon ve bakım hizmetlerinden yararlanma hakkı ve sağlık sigortası sistemi hakkında bilinmesi gerekenler

4

Engelli çocukların aile üyeleri için destek sistemi – Eğitim, bakım hizmetleri ve destek hakkı ile ilgili bilgiler

5

Sosyal katılım ve dil kursları – Hangi hizmetler Almanya'daki yaşama katılımını güçlendiriyor? Entegrasyon kursları, engelli dostu konaklama ve yardım hakkında bilgiler

6

Yardım başvurusunda bulunma ve alma – En önemli devlet yardımları ve yardımlara nasıl başvurulacağı hakkında bilinmesi gerekenler

“Biz” kimiz?

Handicap International kuruluşunun “Empowerment Now” projesi ve “NOW! Nicht Ohne das Wir” kuruluşunun temsilcileriyiz. Engelli sığınmacıların ve yakınlarının bilgi edinmelerini kolaylaştırmaya kararlıyız. “NOW! Nicht Ohne das Wir” grubunun üyeleri Almanya’da destek ve yardım almanın ne kadar zor olduğunu deneyimlemişlerdir. Bu yüzden bilgilerini aktarmak istiyorlar. Sana da.

Grup hakkında NOW! Nicht Ohne das Wir:

“NOW! Nicht Ohne das Wir” engelli sığınmacıların kendi kendilerini temsilcileridir. Biz de sığınmacıyız ve bir engelimiz var. Almanya’ya geldiğimizden beri engellerle karşılaştık. Ancak grubumuzda anlayış ve dayanışma buluyoruz. Birbirimizi güçlendiriyor ve kapsayıcı bir toplum için birlikte çalışıyoruz. Engelli sığınmacıların ve ailelerinin Almanya’da daha iyi yaşayabilmelerini sağlamaya kararlıyız. Temsilci grup “NOW! Nicht Ohne das Wir” “Empowerment Now” projesinin bir parçası olarak Handicap International tarafından desteklenmektedir.

“Empowerment Now” projesi hakkında

Handicap International, “Empowerment Now” ile engelli sığınmacıların ve yakınlarının temsilciliğini desteklemektedir. “NOW! Nicht Ohne das Wir” grubu ile birlikte engelli sığınmacıların hakları ve çıkarları için kampanya yürütüyoruz. Barınma ve engelsiz dil kurslarına erişimden işgücü piyasasına dahil edilmeye kadar engelli sığınmacıların ihtiyaçlarının sistematik olarak dikkate alınmasını sağlamaya kararlıyız.

Empowerment Now projesinin sponsoru:

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Migration, Flüchtlinge und Integration
Die Beauftragte der Bundesregierung für Antirassismus